

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 540092

ETAP: Semestr zimowy

**Informacje ogólne:****Prowadzący:** dr hab. Małgorzata Puchalska-Wasył**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych  
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów:****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok - Semestr**Punkty ECTS:****Forma zaliczenia:** Nie sklasyfikowany**Cele przedmiotu:**

C. Nabycie przez uczestników umiejętności samodzielnego stosowania Metody Konfrontacji Hermansa Sobą H. Hermansa w różnych kontekstach praktycznych (poradnictwo, psychoterapia, badania naukowe). Samodzielne stosowanie metody w wymiarze przewidzianym na ćwiczeniach obejmuje: przygotowanie i przeprowadzenie samopoznania, zarejestrowanie jego efektów w postaci wartościowań i ocen afektywnych, obliczenie wyników w oparciu o odpowiedni program komputerowy, opis wyłonionego w efekcie badania i analizy wyników obrazu systemu wartościowań osoby w kategoriach treściowych, afektywnych, motywacyjnych, a także pod kątem funkcjonalności, przygotowanie i przeprowadzenie dyskusji z osobą badaną.

**Wymagania wstępne:**

- W 1. Obecność na zajęciach
- W 2. Udział w proponowanych zadaniach
- W 3. Korzystanie z literatury przedmiotu w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy z zakresu teorii wartościowania, koncepcji narracyjnych oraz teorii dialogowego Ja, przydatnych na danym etapie poznawania Metody Konfrontacji z Sobą.

**Efekty kształcenia dla przedmiotu:**

Uczestnik zajęć:

**WIEDZA**

1. Rozumie specyfikę podejścia kontekstualnego w psychologii a także główne różnice między tym ujęciem funkcjonowania człowieka a ujęciami formistycznymi, mechanicznymi i organicystycznymi – K\_W09
2. Wie, czym jest Ja rozumiane jako system znaczeń oraz na czym polega specyfika wartościowania jako procesu i jako jednostki znaczeniowej - K\_W09
3. Zna typy doświadczeń, rozumie relację między treścią wartościowań, uczuciami a motywami podstawowymi - K\_W09
4. Wie czym jest dysocjacja i jakie są kryteria zdrowia w obszarze narracji osobistych – K\_W13
5. Rozumie znaczenie poszczególnych faz konfrontacji z sobą oraz ma wiedzę na temat sposobu ich realizacji - K\_W14
6. Wie jakie są podstawowe zastosowania Metody Konfrontacji z Sobą – K\_W14
7. Zna ograniczenia pracy Metodą Konfrontacji z Sobą K\_W 14, K\_W15

**UMIĘTNOŚCI**

1. Potrafi przeprowadzić wywiad celem wydobycia wartościowań - K\_U05, K\_U08
2. Potrafi opracować wyniki i przeanalizować system znaczeń osobistych jako całość K\_U05
3. Potrafi poprowadzić dyskusję wyników z klientem, we współpracy z klientem określić temat wiodący w systemie oraz sformułować zadanie - K\_U05,
4. Potrafi posłużyć się programem komputerowym do ilościowej analizy danych – K\_U08
5. Potrafi modyfikować metodę pod kątem tematyki badań lub potrzeb i możliwości klienta – K\_U05, K\_U10.

**KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)**

1. Potrafi ocenić, czy dany klient aktualnie kwalifikuje się do pracy z wykorzystaniem Metody Konfrontacji z Sobą – K\_K02, K\_K05
2. Potrafi stosować metodę Konfrontacji z Sobą w pracy z klientem zainteresowanym rozwojem osobistym lub rozwiązaniem problemu K\_K05
3. Potrafi odnosić swoje aktualne oraz planowane oddziaływania do ogólnych etapów procesu psychoterapii K\_K06
4. Jest otwarty na rozwijanie swoich kompetencji dotyczących pracy Metodą Konfrontacji z Sobą (także poszerzania swojego warsztatu pracy poprzez uczenie się korespondujących z MKS metod terapii) K\_K01.

**Metody dydaktyczne:**

- Warsztat (z elementami psychodramy)
- Dyskusja
- Prezentacja i analiza przypadku

**Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:**

Ocena niedostateczna

(W) Student nie ma podstawowych wiadomości na temat teorii wartościowania oraz budowy, zastosowań i ograniczeń Metody Konfrontacji z Sobą

(U) Student nie potrafi prawidłowo przeprowadzić badania Metodą Konfrontacji z Sobą, zebrać kompletnych danych, opracować i przeanalizować wyników, nie potrafi przygotować i przeprowadzić dyskusji z klientem w sposób zgodny z podstawowymi wymaganiami metodologicznymi i etycznymi,

(K) Student nie posiada kompetencji pozwalających ocenić znaczenie danych uzyskanych w badaniu, nie jest świadom popełnianych błędów

Ocena dostateczna

(W) Wiedza Studenta na temat teorii wartościowania oraz budowy, zastosowań i ograniczeń Metody Konfrontacji z Sobą jest podstawowa i niekompletna

(U) Student przeprowadza badanie Metodą Konfrontacji z Sobą, jednak zebrane dane są niekompletne, w opracowaniu i analizie wyników popełnia błędy, prowadzi dyskusję w sposób niedostatecznie przygotowany, opis dyskusji jest niekompletny lub zawiera błędy

(K) Student posiada podstawowe kompetencje pozwalające ocenić znaczenie danych uzyskanych w badaniu

Ocena dobra

(W) Student dysponuje podstawową wiedzą na temat teorii wartościowania oraz budowy, zastosowań i ograniczeń Metody Konfrontacji z Sobą

(U) Student przeprowadza badanie Metodą Konfrontacji z Sobą, opracowuje i analizuje wyniki, przeprowadza dyskusję i opisuje ją w sposób zasadniczo poprawny, popełniając nieliczne błędy

(K) Student potrafi trafnie ocenić znaczenie danych uzyskanych w badaniu i skorygować błędy, na które zwrócono mu uwagę

Ocena bardzo dobra

(W) Wiedza Studenta w zakresie przedmiotu „Konfrontacja z sobą” jest pozwala mu na swobodne i adekwatne posługiwanie się terminologią z zakresu teorii wartościowania, student posiada wymaganą wiedzę na temat budowy, zastosowań i ograniczeń Metody Konfrontacji z Sobą

(U) Student prawidłowo przeprowadza badanie Metodą Konfrontacji z Sobą, zebrane dane są kompletne, prawidłowo opracowane i przeanalizowane; Student prowadzi dyskusję w sposób przygotowany i przemyślany, opis dyskusji jest kompletny i nie zawiera błędów

(K) Student jest kompetentny w ocenianiu znaczenia danych uzyskanych w badaniu.

**Treści programowe przedmiotu:**

1. Specyfika relacji klient - psycholog w badaniu Metodą Konfrontacji z Sobą w porównaniu ze znanymi uczestnikom zajęć metodami kwestionariuszowymi, eksperymentalnymi oraz różnymi rodzajami wywiadu.
2. Podążanie za klientem w dialogu werbalnym i niewerbalnym; interpersonalne czynniki wpływające na proces wartościowania; Schemat i zasady prowadzenia wywiadu według Metody Konfrontacji z Sobą.
3. Wartościowanie jako jednostka znaczeniowa - definicja, cechy poprawnie sformułowanego wartościowania, metoda kolejnych przybliżeń jako sposób dochodzenia do wartościowań w dialogu z klientem. Trening umiejętności.
4. Afektywna jakość wartościowań - analiza terminów afektywnych tworzących listę uczuć, omówienie wskaźników S, O, P, N oraz porównanie różnych list uczuć wraz omówieniem możliwości ich zastosowania.
5. Ukryty poziom wartościowania oraz typy wartościowań - omówienie motywów podstawowych i ich postaci; typy wartościowań jako wyraz oddziaływania motywów podstawowych na autonarrację; próba przyporządkowania materiału werbalnego i niewerbalnego do różnych typów wartościowań; ustalanie typu wartościowania na podstawie wskaźników S, O, P, N.
6. Opracowanie wyników badania - prezentacja programu obliczeniowego; omówienie znaczenia interpretacyjnego poszczególnych wskaźników; kryteria funkcjonalności systemu wartościowań.
7. Dyskusja z klientem - etapy, zasady i cel dyskusji; rola analizy modalności; temat autonarracji a zadanie dla klienta.
8. Faza Walidacji/inwalidacji - technika drabiny walidacyjnej
9. Wartościowania dodane - sens życia, tożsamość, sen, przysłowie, symbol; zasady wprowadzania wartościowań dodanych i analizy ich funkcji w systemie.
10. Drugie samopoznanie - zasady aktualizacji systemu osobistych znaczeń, wartościowania dodatkowe.
11. Ocena zakresu i kierunku zmian w systemie narracyjnym na podstawie porównania wyników pierwszego i drugiego samopoznania.

**Literatura:**

Literatura podstawowa:

Hermans H. J. M. i Hermans-Jansen E. (2000). Autonarracje: Tworzenie znaczeń w psychoterapii. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

Chmielnicka-Kuter E., Oleś P. i Puchalska-Wasył M. (2009). Metoda Konfrontacji z Sobą – 2000. Aneks do podręcznika. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

Literatura uzupełniająca:

Chmielnicka-Kuter, E. (2011). W dialogu z własną historią – metafora (wielogłosowej) powieści w poradnictwie psychologicznym. W: P. K. Oleś, M. Puchalska-Wasył, E. Brygoła (red.), Dialog z samym sobą (s. 376-393). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Hermans H. J. M. (2008). Polifonia umysłu: wielogłosowe i dialogowe Ja. W: J. Rowan, M. Cooper (red.), Jekyll i Hyde. Wielorakie Ja we współczesnym świecie (s. 115-138). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Morgan A. (2011). Terapia narracyjna. Wprowadzenie. Warszawa: Wydawnictwo Paradygmat.